

HRA O NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ (Drkolenský rukopis)

2. pol. 14. století

Zlomek anonymního dramatického textu

Užíván též název *Ludus de ascensione Domini*.

Česko-latinský rukopisný zlomek představuje v české středověké dramatice jediný známý doklad samostatné hry o nanebevstoupení Páně. Dochovaný úvod hry o 63 verších a dvou latinských zpěvech tematicky uzavírá velikonoční soubor dramatických textů Drkolenského rukopisu. Obsahuje část nábožného rozhovoru mezi apoštoly (Petr, Jan, Jakub, Filip) a Kristem zjevujícím se učedníkům v období čtyřiceti dnů po Vzkříšení těsně před jeho nanebevstoupením.

Hru zahajuje výstup apoštola Petra latinským zpěvem „Domine ecce nos reliquimus”. V následující české recitaci („Synu, boží, přezádúcí...”) vyjadřuje Petr lítost nad ztrátou Pána, jehož prosí o odpuštění hříchů a viny, kterou pocítují všichni učedníci za Kristovu vykupitelskou smrt. Po latinském zpěvu „Amen, amen dico vobis” svěřuje Petrovi Kristus s klíči moc nad nebeskou branou. Apoštol Jan pak vyjadřuje zármutek a bolest v duši a žádá Krista o ulehčení, jež by přineslo apoštolům hlubší poznání pravdy a Písma. Ježíš poté učedníky utěšuje. Apoštol Jakub prosí Krista o trvalou ochranu před nepřáteli a „zlou vírou”. Útěšnými slovy o společném věčném životě v nebeském království se pokouší Ježíš zbavit učedníky strachu před pohany a smrtí. Jako poslední z učedníků promlouvá Filip, jenž prosí Krista o přímý důkaz - zjevení nebeského Otce. V závěru zlomku Ježíš poučuje Filipa a ostatní o tom, že poznání Boha Otce je možné skrze jeho vlastní osobu.

Děj pravděpodobně pokračoval rozhovorem Krista s dalšími učedníky a vrcholil vlastním aktem nanebevstoupení.

Hra o nanebevstoupení Páně, jejíž zlomek náleží svým přísně nábožným obsahem a biblickým pojetím k nejvážnějším dramatickým textům Drkolenského rukopisu, mohla být provozována duchovními jako součást výročních příležitostí církevního roku.

Prameny a literatura

Edice: J. Máchal: *Staročeské skladby dramatické původu liturgického*, Praha 1908, s. 94-97; A. Patera: Drkolenské zbytky staročeských her dramatických ze XIV. století, *Časopis českého muzea*, 1889, s. 137.

J. Máchal: Drkolenský zbytek staročeských her dramatických, *Listy filologické*, č. 33, 1906, s. 24-30; J. Máchal: *Staročeské skladby dramatické původu liturgického*, Praha 1908; J. Truhlář: O staročeských dramatech velikonočních, *Časopis českého museum*, 1891, s. 1-43, 165-197.

DČD I

Kateřina Kvízová